

3065 SAYILI KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNUNUN BİR BÖLÜMÜNÜN BAŞLIĞI İLE BİR MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN

Kanun No: 3174

Kabul Tarihi : 26.3.1985

(29.3.1985 gün ve 18709 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.)

**GEREKÇESİ
KANUN TASARISI
VE KOMİSYON
RAPORLARI**

Millet Meclisi S. Sayı: 270

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
3065 SAYILI KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNUNUN BİR
BÖLÜMÜNÜN BAŞLIĞI İLE BİR MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ
HAKKINDA KANUN TASARISI VE PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU
RAPORU

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü Sayı:K.K.
Gn. Md. 18/101-1850/01978

7.3.1985

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 6.3.1985 tarihinde kararlaştırılan "3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Bir Bölümünün Başlığı ile Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı" ve gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Tasannu Komisyonlarda ve Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ederim.

Turgut ÖZAL

Başbakan

GEREKÇE

3065 sayılı Kanunda 13 üncü maddenin (a) bendi, "..... araçların inşası, tadili, onarımı ve bakımına dair teslim ve hizmetler" i istisna kapsamına almaktadır. İfade bu şekliyle ön istisna uygulamasını hatırlatır niteliktedir. Yani inşa, tadil, bakım ve onarım faaliyetlerinde kullanılacak mal ve hizmet alımlarının istisna edildiği anlamım vermektedir. Oysa 3065 sayılı Kanunda müessese olarak ön istisna değil tam istisna usulü benimsenmiştir. Buna göre istisna edilmiş işlemlerin meydana getirilmesi ile ilgili mal ve hizmet alışları vergili olacak, bu vergi daha sonra mükellefe iade edilecektir. Tam istisna ve ön istisna uygulamaları birlikte yürütülemeyeceğinden (a) bendi metninin Kanundaki düzenleme amacını açık olarak ifade edecek şekilde değiştirilmesi öngörülmektedir.

3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin (b) bendi "deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava işletmeleri tarafından yapılan hizmetler" i istisna kapsamına almaktadır.

İstisnanın amacı bu araçların seyrüseferine dair bazı hizmetleri vergi dışında tutmaktır. Ancak bent hükmünün ifade ediliş şekli, istisnanın sadece liman ve hava meydanları işletmeleri tarafından ifa edilen hizmetlerce münhasır olduğu intibasını uyandırmaktadır. Niteliği aynı olan hizmetlerin farklı kişi veya kuruluşlar tarafından ifa edilmesinin istisnanın kapsamı bakımından önem taşımaması gerektiği açıktır. Bu balamdan uygulamada tereddütlere yol açan ve bent hükmü ile getirilmesi düşünülen uygulamayı yeterince ifade etmeyen bendin değiştirilmesine gerek duyulmuştur.

Bilindiği üzere, petrol konusu Türkiye ekonomisi için büyük önem arz etmektedir. Petrol arama faaliyetlerinin çok büyük yatırımları gerektirmesi ve riskli oluşu bakımından Türkiye'de petrol arama faaliyetlerini yürüten T.P.A.O. yanında yabancı sermayeye de alınan kararlarla bu sahada faaliyette bulunmaları izni verilmiş olup, petrol arama faaliyetlerinin hızlandırılması için teşvik edici tedbirler sağlanmıştır,

Petrol arama faaliyetini teşvik etmek amacıyla 6326 sayılı Petrol Kanununun 112 nci maddesi ile vergi muafiyeti getirilmiştir. Bunun yanı sıra, petrol ameliyesi için lüzumlu ithalatlarında; petrol hakkı sahibi şirketler, 83/6237 sayılı Kararname ile, her türlü ithalatta ithal değerinin % 2'si oranında Türkiye Cumhuriyet Merkezi Bankası nezdinde kurulan "Destekleme ve Fiyat istikrar Fonuna" katılma payından muaf tutulmuştur.

Petrol aramalarının çok riskli yatırımlar olması ve bu yatırımların neticesinin bilinmemesi ve böyle yatırımlarda mutlaka teşvik unsurlarının göz önünde bulundurulması, ülkemizin petrol aramalarında yeni bir döneme girmiş olması sebebiyle petrol arama faaliyetlerine münhasır olmak üzere, bu faaliyetleri yürütenlere yapılan hizmetler ve mal teslimlerinde 13 üncü maddeye eklenecek olan (c) bendi hükmü ile Katma Değer Vergisinden istisna edilmesi sağlanabilecektir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU RAPORU

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No.: 1/658

Karar No.: 103

22.3.1985

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 6.3.1985 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça Komisyonumuza havale edilen "3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Bir Bölüm Başlığı ile Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarı", Komisyonumuzun 22.3.1985 tarihinde yaptığı 56 ncı birleşimde Hükümet temsilcilerinin de katılmasıyla görüşüldü.

Bilindiği gibi, 3065 sayılı Kanun Türkiye Büyük Millet Meclisince 25.10.1984 tarihinde kabul edilmiş, Kanunun Bakanlar Kurulu ile Maliye ve Gümrük Bakanlığına verdiği yetkiler yayını tarihinde diğer hükümleri ise 1.1.1985 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Getirilen tasarinin gerekçesinde belirtildiği üzere; 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin (a) bendinde yer alan hükmün, bir ön istisna uygulanmasını hatırlatır nitelikte olduğu, oysa Kanunda müessese olarak tam istisna usulünün benimsendiği, bu sebeple her iki istisnanın birlikte yürütülmesinin zorlukları dikkate alınarak, (a) bendinin yeniden düzenlenmesi ihtiyacının ortaya çıktığı; yine anılan maddenin (b) bendinde uygulamada çıkan zorluklar göz önüne alınarak yeni düzenlemeye gidilmesinin gerektiği ifade edilmektedir. Ayrıca tasarıda, memleketimizin artan petrol ihtiyacına bir ölçüde yardımcı olabilmek düşüncesiyle Kanunun 13 üncü maddesine, 6326 sayılı Petrol Kanunu hükümleri çerçevesinde ülkemizde petrol arama faaliyetlerinde bulunan şirketlere, arama faaliyetlerine münhasır olmak üzere Katma Değer Vergisinden muaf tutulmasını öngören yeni bir (c) bendi eklenmesi istenmektedir.

Komisyonunda söz alan üyeler; tasarı gerekçesinde yer alan hususlara katıldıklarını belirtmişler, ancak tasarı de yeniden düzenlenen 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin (a) bendindeki "Araçların teslimi" ile "Teslim ve hizmetler" ibarelerinin yanlış anlamalara sebep olabileceğine işaret ederek konuya açıklık getirilmesi üzerinde durmuşlardır. Yapılan açıklamalarda bu ifadelerden "inşa ederek teslim" de "mevcutların tadili, onarımı ve bakımı şeklindeki teslim ve hizmetlerin" anlaşılacağına işaret edilmiştir.

Daha sonra tasarı ile gerekçesi üyelerce benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiş,

Tasarının 1, 2 ve 3 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan

Başkanvekili

Sözcü

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

3065 SAYILI KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNUNUN BİR BÖLÜMÜNÜN BAŞLIĞI İLE BİR MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. — 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunun ikinci Kısımın İkinci Bölüm Başlığı ile 13 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM Araçlar ve Petrol

Aramalarında istisna

"Araçlar ve petrol aramalarında istisna"

MADDE 13. — Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır.

- a) İnşa edilen deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının, yüzer tesis ve araçların teslimi ile tadili, onarımı ve bakımı şeklinde ortaya çıkan teslim ve hizmetler,
- b) Deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında hizmetler,
- c) 6326 sayılı Petrol Kanunu hükümleri gereğince petrol arama faaliyetlerine münhasır olmak üzere, bu faaliyetleri yürütenlere yapılan hizmetler ile mal teslimleri."

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan

T. Özal

6.3.1985

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU METNİ

3065 SAYILI KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNUNUN BİR BÖLÜMÜNÜN BAŞLIĞI İLE BİR MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1 — 2 — 3. — Tasarının 1-2-3 ncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.